

**Declarația Republicii Moldova la Conferința părților
la modificarea Convenției privind protecția fizică a materialelor
nucleare, care are loc în perioada 28 martie - 1 aprilie 2022 la
Viena, Austria**

Prezentat de domnul Ionel Balan, director interimar al Agenției
Nationale de Reglementare a Activităților Nucleare și Radiologice

Stimate copreședintele,

Stimate Doamnelor și Domnilor

În numele delegației mele, aș dori să vă informez că Republica
Moldova se aliniază pe deplin la declarația făcută de Președinția
Uniunii Europene și, în calitate mea națională, aș dori să adaug
următoarele:

Republica Moldova condamnă în termenii cât mai duri actul de război
neprovocat și nejustificat al Federației Ruse împotriva Ucrainei. Acest
act constituie o încălcare flagrantă a dreptului internațional și a
Cartei ONU, care subminează, de asemenea, securitatea și
stabilitatea globală (nucleară). Îndemnăm Federația Rusă să înceteze
imediat acțiunile sale militare, să retragă necondiționat toate forțele
și echipamentele militare de pe întregul teritoriu al Ucrainei.

Solicităm Federației Ruse să revină la dialog și diplomație și să
sprijine consultările continue ale directorului general în vederea
convenirea asupra unui cadru pentru furnizarea de asistență AIEA,
în special pentru cele mai afectate instalații nucleare din Ucraina.

Aș dori să folosesc această ocazie pentru a reitera că Republica
Moldova respectă pe deplin integritatea teritorială, suveranitatea și
independența Ucrainei în cadrul granițelor sale recunoscute
internațional.

Excelență,

Aș dori să subliniez că Republica Moldova apreciază și sprijină pe
deplin eforturile AIEA și ale statelor membre în domeniul menținerii
regimului de asigurare a protecției fizice a materialelor nucleare și
confirmă premisa că CPFNM și Amendamentul acestuia sunt
elemente fundamentale ale cadrului internațional de securitate

nucleară și singurele acorduri obligatorii din punct de vedere juridic privind protecția fizică a materialelor și instalațiilor nucleare. Prin urmare, universalizarea amendamentului este de cea mai mare importanță pentru a spori și mai mult securitatea nucleară la nivel mondial.

Republica Moldova a considerat, de asemenea, că cea mai citată provocare a fost necesitatea unei activități continue și persistente în sporirea gradului de conștientizare și asigurarea unei colaborări ample între toate organismele guvernamentale responsabile de implementarea Amendamentului. Acest lucru este valabil mai ales pentru țările mici fără cantități semnificative de material nuclear, cum ar fi Republica Moldova.

În acest sens, în ultimii patru ani legislația națională a fost completată cu o serie de acte de reglementare în domeniul securității nucleare și al protecției fizice a materialelor radioactive și nucleare. În plus, Codul Penal a fost modificat pentru a crește severitatea pedepsei pentru activitatea infracțională cu materiale radioactive și nucleare, în conformitate cu Amendamentul la CPFNM.

Concomitent cu aceste activități, cu sprijinul Statelor Unite, al Uniunii Europene, al AIEA, al Suediei și al altor parteneri internaționali, securitatea fizică nucleară a fost consolidată în contextul combaterii traficului ilicit de materiale radioactive și nucleare prin dotarea punctelor de trecere a frontierei cu portal și echipamente portabile de detectare, formarea ofițerilor de primă linie și consolidarea capacității în criminalistica nucleară.

Sperăm că viitorul amendamentului este strâns legat de universalizarea sa, iar Conferința poate juca un rol important în demonstrarea faptului că amendamentul este un instrument eficient și util pentru orice stat care aspiră la o adevărată securitate nucleară.

În încheiere, Moldova dorește să-l asigure pe Directorul General Rafael Mariano Grossi și Secretariatul AIEA de sprijinul și cooperarea deplină, deoarece Agenția continuă să ofere o contribuție semnificativă la pacea, securitatea și dezvoltarea globală.

Va multumesc pentru atenția deosebită.